

Kun et enkelt af husene på Strandpromenaden bevares, nemlig det lille slot i nummer 33, øverst til venstre. De øvrige huse, som har haft ubudne gæster i kortere og længere perioder, falder for bulldozerne, når nybyggeriet efter planen begynder i 2014.

Fotos: Gorm Branderup

Ny storhed til et lille slot i forfald

Udvikling: Store spøgelseshuse og ubudne gæster præger Københavns bedste og dyreste adresse langs Svanemøllen Strand. Hvor borgerskabet med kokkepiger og kuske tidligere huserede, kommer nu liebhaverboliger.

HANNE FALL NIELSEN
hanne.fall.nielsen@jp.dk

Det fine ur over vognporten går endnu. Det er endda en time foran den almindelige københavnske tidsregning – så godt og vel. Men ellers er tiden på slottet rundt om viserne gået effektivt i stå.

På Københavns bedste adresse, Strandpromenaden – blot nogle få badehåndklæder og barnevogne fra den nye og attraktive strand ved Svanemøllen – breder forfaldet sig. På det lille slot i nummer 33 er der kun liv i ur og ukrudt.

Vinduer og døre er effektivt lukket af, og den evige hvile har tilsyneladende indfundet sig. I nabohusene i nummer 35, 37 og 39 er der ikke noget tikkende ur, men her er forfaldet og ødelæggelserne endnu mere omfattende.

De seneste nedtrådte aviser på de ødelagte gulvtæpper er fra juni i år, og i et lummert og mørklagt køleskab byder

madvarer – også med sidste salgsdato i juni 2013 – sig uhumsk til. Lofterne hænger i laser og truer nogle steder at mødes med den fattige rod af madrasser, gamle videofilm, stole og borde, som vokser op af gulvene i de engang så smukke stuer.

Planker sig ulovligt ind

Ingen tvivl om, at masser af mennesker gennem tiden har planket sig ind til en overnatning. At nogle af dem faktisk har tænkt i fremtid, vidner den nydeligt anlagte køkkenhave om, hvor der for nylig er gravet friske kartofler fra jord til bord.

Badegæster fra Svanemøllen Strand slinger forbi på cyklen for at få et kig ind i fordums herlighed og nutidens mugne forfald, og beboerne i området tøver ikke med at kalde husene for uhyggelige.

»Det ligger som et spøgelsesområde, og det virker skummelt. Vores børn bryder sig ikke om at cykle forbi,« siger Lars Gøtke, formand for Strandpromenadekvarterets Grundejerlaug.

Derfor er han på vegne af området stærkt tilfreds med, at forfaldet nu tilsyneladende får en ende. En lokalplan giver plads til nye ejerboliger med slottet i nummer 33 som en central og bevaringsværdig bygning, mens de øvrige villager falder for bulldozeren.

Den langstrakte død for de gamle patriciervillaer indledtes for mange år siden. Oprindeligt blev husene bygget på opfyldning i Svanemøllebugten omkring fra 1916 og årene efter, og i mange år levede det højere borgerskab et kombineret by- og friluftsliv på den fine adresse.

Siden gled familieliv og børnelatter ud af husene. Det lille slot i nummer 33 rummede i perioden 1955-68 Den Kinesiske Ambassade, og siden blev alle husene eksproprierede, fordi WHO manglede kontorer.

I nyere tid viste de mange snirklede rum og etager sig at være mindre velegnede til en moderne organisation, og da WHO flyttede ud, overtog det statslige ejendomsselskab Freja den engang så

fashionable husrække.

Sideløbende med at Freja satte området til salg, er der udarbejdet ny lokalplan for de i alt ca. 15.000 kvm, og i 2011 var den klar med grund-

laget for en moderne bebyggelse med det lille slot som bevaret centrum for kommende beboere.

I første omgang blev den lille gade købt af udviklings-selskabet Blue Vision, som satte herlighederne til salg for først 68 mio. kr., siden 48 mio. kr. – i første omgang uden held.

For nylig er husene dog købt for 85 mio. kr. af Bricks Ejendomme, der har bedt arkitektfirmaet Schmidt Hammer Lassen gentegne bebyggelsen.

»Vi indretter også det gamle hus – slottet, om du vil – til tre lejligheder, og de ca. 40 boliger bliver mellem 100 og 200 kvm på den allermost attraktive adresse i København overhovedet,« siger direktør Martin Busk, der endnu ikke vil sætte lejlighederne til en bestemt pris.

»Men det bliver i den dyre ende, da der skal indrettes fælles gildesal, sauna og træningsfaciliteter for beboerne. Når de kommer fra stranden efter deres morgenbad, kan de lige gå en tur i saunaen,«

siger Martin Busk, der også har bedt arkitekterne tænke i tyverisikring.

Mørkt og langt ude

Ikke som høje mure og låste porte. Det tillader lokalplanen ikke, den kræver et åbent og parklignende område.

»Men det kan gøres på mange intelligente måder. F.eks. skal det ikke være muligt at køre i bil helt hen til husene, og det vil tyvene være kede af,« siger han.

Kommende beboere kan glæde sig til en central liebhaverbolig. Helt i modsætning til dengang, da familien Bærentzen i 1922 rykkede fra Nørrevold til Strandpromenaden.

»De kørte og kørte, og mere mørkt og ensomt blev der, for til sidst at ende i en promenade, hvor der kun lå ét hus. Men hvilket hus med tårn og klokkeur på garagebygningen og stald til to heste og en hovedbygning,« lyder genfortællingen fra Bærentzens barnebarn Lene Becker i en udgivelse fra Lokalhistorisk Arkiv på Østerbro.